

Staten har henvendt sig til. Der er baade Sparekasser og Forsikringssselskaber, ogsaa i Provinsen. Var der ikke nogen Rimelighed i, at Kommunerne henvendte sig til de lokale Kasser om de Laan, de tiltrænger? For Øjeblikket kan jeg ikke se, at Staten kan være Kommunerne til stor Hjælp med Hensyn til Laan. Det undrede mig, at det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin) talte om, at Staten nu skulde yde Kommunerne Laan. Jeg kan ikke se rettere end, at saaledes som vi nu er stillede her i Landet, levende fra Haanden i Munden, noget paa Proletarvis, ikke vidende, hvad Morgendagen vil bringe, skal Staten ikke vove sig for langt ud. Jeg vil bare henpege paa, hvad det vilde betyde — og det har vi dog oplevet —, at vor Udførsel standsede nogen Tid. Jeg vil ikke vække nogen Panik i den Retning — der blev nok Panik, hvis det skete, og maaske endda overflødig Panik —, men jeg vil dog pege paa, at ganske rolige Forhold arbejder vi ikke under.

Det har altsaa for mig været den ledende Tanke for dette Statslaan: I det Øjeblik det var muligt at sikre den kommende Tid, sikre den saa langt, som jeg kunde, ogsaa saaledes, at de Veksler, som Staten nu trækker — thi andet er jo Statsbeviserne ikke —, til sin Tid kan indfris. Jeg gaar ikke med til den Tanke, at det er noget, som kan udskydes, at naar disse Statsbeviser en Gang skal betales — og det skal de, de forfalder med et Aars Frist —, skulde der udstedes nye Statsbeviser, og paa den Maade skulde de gaa videre og bidrage til Omsætningen. Nej, for Staten, som den nu er stillet, er det bedre at have ganske redelige og klare Forhold, d. v. s. skaffe sig saadanne Midler, at man kan se den kommende Tid trygt eller nogenlunde trygt — stærkere tør jeg ikke sige det — i Møde.

Jeg skal til Slut tale om det Spørgsmaal, som allerede i Mandags blev rejst af det ærede Medlem fra Æbeltoft, Spørgsmaalet om Dækning for Udgiften til Renter og Afdrag af det Statslaan, her er foreslaaet. Det ærede Medlem fra Kolding (Laursen) uddybede i Gaar det ærede Medlems Tanke — jeg tror, det i alt Fald var det, han vilde. Han manede mig til, at jeg ikke skulde overse den Alvor, som laa

bag ved den lette Form, det ærede Medlem fra Æbeltoft anvendte. Jeg tror ikke, det nemt skulde passere mig, at jeg ikke skulde forstaa Alvoren i denne lettere Form. Jeg beklager noget det ærede Medlem fra Æbeltoft, at der findes en saadan — hvad skal jeg kalde det? — Understreger eller Eftergaaer af hans Tanker, men Partiforhold kan jo føre med sig, at man maa have en saadan Mand til at gaa sig efter. Det ærede Medlem fra Kolding talte jo i øvrigt mildt og blidt, han havde hyllet sig i de Faareklæder, som vel passer til hans Naturel, men han sagde vist i og for sig ikke andet, end hvad det ærede Medlem fra Æbeltoft havde sagt, nemlig at han ønskede at vide, hvorledes Regeringen stillede sig til Spørgsmaalet om Dækning. Nu undrer det mig noget, at netop det ærede Medlem fra Æbeltoft rejser dette Spørgsmaal i sin Finanslovtale, som om det var noget, Finansministeren ikke havde berørt. Jeg sagde netop ved Fremsættelsen, at dette Spørgsmaal havde været fremme for Regeringen, at man havde henvendt sin Opmærksomhed paa det, hvad der selvfølgelig laa nær, men at man forbeholdt sig at udskyde det, indtil man kunde se klarere i det, og jeg maa vedblive tage denne Stilling. Jeg forstaaer ikke, hvad Nytte det skulde gøre, at vi i denne Oktober Maaned begyndte at debattere, hvilke Skatter og Afgifter, hvis saadanne kræves, der vil behøves for at dække de ekstraordinære Udgifter, der kan komme i næste Finansaar, eller den Udgift, der kan blive til Rente af og Afdrag paa det foreslaaede Statslaan. Jeg er fuldkommen overbevist om, at hvis der af Finansministeren fremsattes et Forslag om forøgede Statsskatter, vilde et saadant Forslag blive debatteret vidt og bredt her i Salen, dernæst vilde det gaa i Udvalg, og saa vilde vi se det igen en Gang til Foraaret. Det vilde være meget rimeligt, at man tog sig den Tid, der behøvedes til at se, hvordan Forholdene laa, og gøre sig klart, hvorledes Tilstanden var i Europa og herhjemme. Skal vi tale rent ud, maa vi dog vist sige, at saa længe Krigen varer og føres paa den Maade, som det nu er Tilfældet, ved vi overordentlig ringe Besked om, hvorledes vort Budget for næste Fi-